Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov

[COM(2016) 765 final – 2016/0381 (COD)]

(2017/C 246/08)

Spravodajkyňa: **Baiba MILTOVIČA**

Pomocná spravodajkyňa: **Isabel CAÑO AGUILAR**

Konzultácia	Európsky parlament, 12.12.2016
	Rada Európskej únie, 21.12.2016
Právny základ	článok 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť
Prijaté v sekcii	11.4.2017
Prijaté v pléne	26.4.2017
Plenárne zasadnutie č.	525
Výsledok hlasovania	157/0/1
(za/proti/zdržalo sa)	

1. **Závery a odporúčania**

1.1. Navrhovanou smernicou sa spresňuje a rozširuje doterajšia legislatívna činnosť na podporu väčšej energetickej hospodárnosti budov. Účinnosť smernice sa bude posudzovať na základe jej príspevku k plneniu hlavných cieľov energetickej únie, ale keďže sa zameriava na zastavané prostredie, jej príspevok k sociálnym a hospodárskym cieľom (najmä pokiaľ ide o zníženie energetickej chudoby, zachovanie cenovej dostupnosti bývania a potenciál znížiť náklady na energie) treba takisto považovať za kľúčový.

1.2. Podľa názoru EHSV je prvoradé, aby smernica obsahovala viac konkrétnych návrhov, ako vyriešiť problém energetickej chudoby. Mali by zahŕňať jasnejšie odporúčania v súvislosti s tým, čo by mali obsahovať národné definície energetickej chudoby, vymedzenie referenčnej definície, na základe ktorej sa bude posudzovať koherentnosť národných plánov, ako aj poskytovanie poradenstva a koordináciu opatrení prostredníctvom nezávislého kontaktného miesta alebo agentúry pre spotrebiteľov.

1.3. EHSV zastáva názor, že členské štáty budú musieť vo svojich národných plánoch prejaviť väčšie ambície načrtnuté v alternatívnej možnosti politiky III (predostretej v posúdení vplyvu v rámci návrhu Európskej Komisie) a súčasne sa pridŕžať legislatívneho prístupu uvedeného v možnosti politiky II – základ revízie predstavenej v smernici. Bude to nevyhnutné, aby sa mohol vytvoriť dlhodobý plán, ktorý umožní naplniť ambiciózny cieľ Parížskej dohody.

1.4. Odporúča sa, aby sa národné stratégie obnovy budov podporili touto smernicou prostredníctvom požiadavky navrhnúť osobitné odvetvové ciele a referenčnú metodiku na meranie zlepšenia. Okrem toho by sa mali v jasných usmerneniach stanoviť minimálne úrovne energetickej efektívnosti pri obnove verejných a komerčných budov.

1.5. Komisia nevyužila možnosť podporiť prostredníctvom smernice tzv. zelené hypotéky, systémy diaľkového vykurovania spojené s obnoviteľnými zdrojmi energie, opatrenia na uskladňovanie energie pre bytové domy a podniky, zlepšené systémy odbornej prípravy pre pracovníkov vykonávajúcich inštalačné a renovačné práce a ďalšie technické, finančné a daňové opatrenia, ktoré by podporili lepšiu energetickú efektívnosť v budovách. Hoci sa takéto opatrenia podporujú inde, tento diskrétny prístup možno obhájiť len vtedy, ak sa ním podporí pružnosť a ambiciózne opatrenia. EHSV naliehavo žiada Komisiu, aby ďalej podrobne skúmala uplatňovanie a účinnosť smernice a bola pripravená rýchlo zasiahnuť prostredníctvom mechanizmu modernizácie a revízie v rámci navrhovaného nariadenia o riadení energetickej únie.

1.6. Mali by sa prijať ďalšie kroky na zlepšenie porovnateľnosti metód výpočtu používaných pri vydávaní energetických certifikátov v členských štátoch, čím by sa uľahčilo aj porovnávanie týchto certifikátov.

1.7. Mali by sa navrhnúť ďalšie spôsoby, ako stimulovať súkromných vlastníkov a iných poskytovateľov sociálneho bývania, než sú obce, aby investovali do obnovy starších bytov.

1.8. Všeobecný návrh na zavedenie tzv. ukazovateľa inteligentnosti musí zohľadňovať aj schopnosť obyvateľov budovy nielen posúdiť energetickú efektívnosť, ale aj kontrolovať a uľahčovať svoju vlastnú výrobu a spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a znížiť účty za energie.

1.9. EHSV obzvlášť naliehavo žiada, aby sa uznala schopnosť miestnych orgánov stimulovať a koordinovať programy v oblasti energetickej efektívnosti, a konštatuje, že v tejto súvislosti má čoraz väčší potenciál Dohovor primátorov a starostov.

1.10. EHSV zdôrazňuje, že je potrebné podporiť odvetvie výstavby a obnovy budov, ktorého 83 % všetkých zamestnancov pracuje v MSP (OECD: *Small Businesses, Job Creation and Growth*).

1.11. EHSV konštatuje, že bez inovácie nebude možné zlepšiť energetickú hospodárnosť budov. EÚ stráca vedúce postavenie v oblasti nízkouhlíkových energetických technológií a predstavuje dnes menej ako 15 % pracovných miest v tomto sektore. Je nevyhnutné vyvinúť úsilie v oblasti odbornej prípravy a prispôsobiť zručnosti požiadavkám týchto úzko špecializovaných odvetví.

1.12. Iniciatíva inteligentného financovania inteligentných budov – a jej rozsah v spojení s ambicióznym Junckerovým plánom – je pozitívnym krokom, ktorý výbor oceňuje.

2. **Úvod**

2.1. Smernica je súčasťou balíka o čistej energii pre všetkých Európanov navrhnutého s cieľom položiť základy energetickej únie a prispieť k zvýšeniu povedomia a lepšiemu pochopeniu myšlienky, že prechod na čistú energiu je sektorom budúceho rastu. Energia v budovách predstavuje 40 % všetkej používanej energie v EÚ. Ďalej sa dosahuje veľký pokrok v energetickej efektívnosti budov, tak pri výstavbe nových budov, ako aj pri obnove. Je to aj vďaka pätnástim rokom legislatívnej práce na úrovni EÚ, stále však zostávajú značné možnosti, ako zlepšiť efektívnosť a získať ďalšie výhody pre spoločnosť.

2.2. Napriek technologickému pokroku, príslušným podporným údajom a využívaniu dostupných verejných financií pomocou nástrojov financovania nebol zaznamenaný žiaden výrazný nárast miery zlepšenia v existujúcom fonde budov: 75 % budov v EÚ je i naďalej energeticky nehospodárnych.

2.3. V dôsledku celosvetovej zmeny klímy a snahy skonsolidovať európsku energetickú politiku sa nevyhnutnosť konať stala ešte naliehavejšou, avšak niektoré základné a komplexné otázky zostávajú ďalej nedoriešené a očakával sa väčší pokrok. Bez väčšieho úsilia v tomto smere bude ťažké dosiahnuť ciele v oblasti klímy a energetiky stanovené do roku 2030 a 2050. Existujú možnosti, ako znížiť spotrebu energie v budovách o 5 až 6 % a ich emisie CO_2 o 5 %. Vzhľadom na to, že sa renovuje, resp. zlepšuje, len 0,4 až 1,2 % fondu budov ročne, treba tieto opatrenia rozhodne urýchliť.

2.4. Touto smernicou sa mení skoršia smernica na tú istú tému z roku 2010, ktorá bola prepracovaným znením smernice z roku 2002. Prepracovaným znením z roku 2010 sa do textu z roku 2002 vniesli podstatné zmeny. Predovšetkým sa ním uznal narastajúci význam energetickej efektívnosti v zastavanom prostredí a pri plnení cieľov politiky, zohľadnil pokrok v technickom chápaní, zaviedli úpravy so zreteľom na osem rokov praktických skúseností a zdôraznila naliehavá potreba regularizovať a zlepšiť prístup členských štátov k týmto problémom.

2.5. V tejto navrhovanej revízii, hoci je podstatne kratšia než predchádzajúca smernica, bol zaujatý rovnaký prístup. Konkrétne sa navrhuje integrácia dlhodobých stratégií obnovy budov, podpora využívania inteligentných technológií v budovách a optimalizácia platných ustanovení. Revízia nadväzuje na rozsiahle preskúmanie smernice z roku 2010 a podrobné posúdenie vplyvu možného priebehu ďalších opatrení. Možnosť politiky s veľkým vplyvom, teda možnosť III, bola najmä z dôvodu nákladov v krátkodobom horizonte, dôsledkov z hľadiska subsidiarity a politického realizmu, zamietnutá v prospech potenciálne nižších výsledkov, t. j. možnosti II.

2.6. Všetky zainteresované strany však chcú dosiahnuť ambiciózne zlepšenia. Toto odvetvie priamo zamestnáva 18 miliónov ľudí a generuje zhruba 9 % európskeho HDP. Veľkou výzvou je dosiahnuť rovnováhu medzi cenovou dostupnosťou a požiadavkami bytových a komerčných trhov a sociálnymi a klimatickými cieľmi.

3. **Zhrnutie návrhu Komisie**

3.1. Smernica prináša viaceré zmeny, ktorými sa posilňujú aktuálne ustanovenia smernice 2010/31/EÚ a zjednodušujú určité aspekty. Predovšetkým ide o tieto zmeny:

— Vymedzenie pojmu „technické systémy budov“ sa rozširuje o aspekty spojené s technológiou inteligentných budov a zabezpečením elektromobility.

— Ustanovenie o dlhodobých národných stratégiách obnovy uvedené v smernici o energetickej efektívnosti z roku 2012 sa presúva do tejto smernice.

— Od členských štátov sa požaduje, aby stanovili plán s jasnými míľnikmi a opatreniami na dosiahnutie dlhodobého cieľa dekarbonizovať do roku 2050 vnútroštátny fond budov s konkrétnymi míľnikmi na rok 2030. Malo by to zároveň pomôcť zmierniť energetickú chudobu.

— Na podporu investícií sa členským štátom stanovuje, aby zaviedli mechanizmy zlučovania a znižovania rizikovosti projektov, a umožňuje využívať verejné investície ako páky na získanie súkromných investícií a pri riešení problematických aspektov, ktorým sa nevenuje trh.

— Členské štáty môžu stanoviť požiadavky na zabezpečenie toho, aby boli nebytové budovy vybavené systémami automatizácie a riadenia budovy.

— Členské štáty môžu stanoviť požiadavky na zabezpečenie toho, aby boli bytové domy s centralizovanými technickými systémami vybavené priebežným elektronickým monitorovaním a účinnými kontrolnými funkciami, ktoré zabezpečia optimálnu výrobu, distribúciu a spotrebu energie.

— Členské štáty stanovia opatrenia potrebné na zavedenie pravidelnej kontroly prístupných častí klimatizačných systémov nebytových budov a pri bytových domoch s centralizovaným technickým systémom budovy.

— Členským štátom sa ustanovuje, aby poskytovali vlastníkom alebo nájomcom budov informácie o energetických certifikátoch, ich účeloch a cieľoch, o nákladovo efektívnych spôsoboch zlepšovania energetickej hospodárnosti budov.

— Zavádzajú sa tiež ustanovenia, ktoré majú zabezpečiť povinnú montáž nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá (alebo káblových rozvodov) vo veľkej časti nových budov a v niektorých existujúcich budovách, ktoré prechádzajú obnovou.

— Zmeny v technických systémoch budov sa budú zaznamenávať, posudzovať a sprístupňovať.

— Navrhuje sa zaviesť „ukazovateľ inteligentnosti“, ktorý bude dopĺňať dostupné informácie o energetickej efektívnosti budov.

— Zavádza sa špecifická spojitosť medzi finančnými opatreniami dostupnými na obnovu budov a dosiahnutou mierou energetickej efektívnosti.

4. **Všeobecné a konkrétne pripomienky**

4.1. EHSV oceňuje, že sa neustále kladie dôraz na energetickú efektívnosť budov, ľutuje však, že sa nevenuje dostatočná pozornosť problému energetickej chudoby, na ktorý poukazoval vo svojich predchádzajúcich stanoviskách ([1]) a ktorý je vo všeobecnosti uznaný za jednu z hlavných sociálnych výziev.

4.2. Je nevyhnutné zaujať širší a ambicióznejší prístup. Ciele v oblasti zníženia emisií a energetickej efektívnosti, ktoré si EÚ vytýčila už dávnejšie, a vstúpenie do platnosti veľmi ambicióznej Parížskej dohody v októbri 2016 si vyžadujú väčšie úsilie, najmä vzhľadom na to, že uplatňovanie predchádzajúcich návrhov bolo v minulosti nedostatočné, v dôsledku čoho zostávajú budovy naďalej veľkou výzvou.

4.3. Výbor má určité výhrady v súvislosti s výberom možnosti politiky II (uvedenej v posúdení vplyvu) ako základu na presadenie tejto pozmeňujúcej legislatívy. Hoci možnosť politiky III predstavuje takú mieru povinných opatrení, ktorá presahuje nákladovú optimálnosť (s týmto postojom nemôže výbor súhlasiť), je jasné, že podstatne vyššie ambície návrhu politiky III, ktorý by mal dvojnásobne až trojnásobne väčší dosah na klímu, efektívnosť a sociálne ciele, si budú vyžadovať dlhodobý plán, ktorý umožní naplniť ambiciózny cieľ Parížskej dohody. Členské štáty budú preto musieť vo svojich národných plánoch prejaviť väčšie ambície načrtnuté v alternatívnej možnosti politiky III (predostretej v posúdení vplyvu v rámci návrhu Európskej Komisie) a súčasne sa pridŕžať legislatívneho prístupu uvedeného v možnosti politiky II.

4.4. Výsledky nedávnej analýzy stratégií obnovy budov členských štátov sú vo všeobecnosti pozitívne (JRC 2016: *Synthesis Report on the assessment of Member States' building renovation strategies*). Táto oblasť spadá do rozsahu pôsobnosti smernice o energetickej efektívnosti, v súčasnosti však neexistuje žiadna spoločná norma v súvislosti s tým, čo predstavuje „obnovu“. Bolo by vhodné začleniť do smernice o energetickej hospodárnosti budov požiadavku navrhnúť osobitné odvetvové ciele a referenčnú metodiku na meranie zlepšenia s prahovou úrovňou, pri ktorej sa poskytuje podpora na obnovu. V spojení s takýmito cieľmi by sa mali stanoviť jasné usmernenia pre dosiahnutie minimálnej úrovne energetickej efektívnosti pri obnove verejných a komerčných budov.

4.5. Smernicou sa rozširujú požiadavky pre národné databázy energetických certifikátov a na úrovni EÚ by bolo užitočné vytvoriť verejne dostupnú databázu, ktorá by obsahovala anonymizované údaje z jednotlivých krajín a mohla by byť prepojená s platformou na elektronické podávanie správ navrhnutou v nariadení o riadení energetickej únie. V spojitosti s tým by mali byť v smernici uvedené jasné usmernenia, pokiaľ ide o porovnanie metód výpočtu, vďaka čomu by sa ľahšie porovnávali aj energetické certifikáty.

4.6. Hoci nie je dôvod, prečo by národné plány nemali zahŕňať túto oblasť, smernica neobsahuje žiadne návrhy na ďalšie spôsoby, ako stimulovať súkromných vlastníkov a iných poskytovateľov sociálneho bývania, než sú obce, aby investovali do obnovy starších bytov. Ak nájomníci platia účty za energie priamo, vlastníci často nevidia v zlepšení energetickej efektívnosti budovy žiadnu komerčnú výhodu pre seba. Sektor bytov na prenájom zahŕňa v niektorých krajinách značnú časť fondu budov. Energetická hospodárnosť budov má veľký vplyv na cenovú dostupnosť bývania a energetickú chudobu, preto je nevyhnutné mať k dispozícii finančné nástroje na podporu obnovy. Väčšinou obce, združenia prenajímateľov a vlastníci sú oprávnení vziať si úver na komplexné zlepšenia efektívnosti bytových domov. Obmedzenia z hľadiska podmienok financovania, zmluvných podmienok a prístupu k úveru sú však pre mnohých prekážkou.

([1]) Ú. v. EÚ C 341, 21.11.2013, s. 21; Ú. v. EÚ C 424, 26.11.2014, s. 64; Ú. v. EÚ C 82, 3.3.2016, s. 22; Ú. v. EÚ C 34, 2.2.2017, s. 78.

4.7. Podpora tzv. zelených úverov je opatrenie, ktoré by sa v rámci smernice malo podporiť. Takisto je dôležité uľahčiť zoskupovanie programov osvedčených postupov v oblasti obnovy v malom rozsahu a programov zameraných na efektívnosť do väčších rámcov umožňujúcich využiť finančné balíky.

4.8. V stratégii týkajúcej sa vykurovania a chladenia z roku 2016 [COM(2016) 51 final] sa venovala mimoriadna pozornosť výhodám, ktoré by priniesla obnova a nahradenie systémov diaľkového vykurovania v spojitosti s obnoviteľnými zdrojmi energie. Diaľkové vykurovanie a mestské riešenia sa väčšinou považujú za súčasť infraštruktúry systému budovy, a preto je potrebné osobitne ich podporiť vyjadrením jasného postoja v tejto smernici, aby sa to odrazilo v plánovaní miest.

4.9. Malo by sa uviesť, že ciele v oblasti klímy a energetiky sú spojené s nízkouhlíkovými energetickými technológiami a udržateľnejšími budovami, ktoré musia spĺňať ciele energetickej efektívnosti. Tieto ciele čoraz viac závisia od kľúčových podporných technológií v oblasti progresívnych materiálov (neželezné kovy, oceľ, sklo, plasty atď.) a bez inovácie nebude možné zlepšiť energetickú hospodárnosť budov. Približne 5 % v súčasnosti vyrábaných progresívnych materiálov sa využíva v nízkouhlíkových energetických technológiách a udržateľnejších budovách a tieto trhy sa rýchlo rozvíjajú.

4.10. EÚ tak stráca vedúce postavenie v oblasti týchto technológií a predstavuje dnes menej ako 15 % pracovných miest v tomto sektore (približne 1,1 milióna priamych a nepriamych pracovných miest). V oblasti progresívnych materiálov, ktoré sú pre tieto technológie potrebné, musí EÚ takisto čeliť svetovej konkurencii a bez primeraných opatrení na podporu technológií a zvýšenie dopytu na trhu budú inovácia a výroba ďalej odchádzať z EÚ. Zabúdať by sa nemalo ani na odbornú prípravu v oblasti nových zručností, ktoré si tieto vysoko špecializované odvetvia vyžadujú.

4.11. EHSV podporuje rozvoj elektromobility v záujme rozsiahlejšej dekarbonizácie hospodárstva, ale pochybuje o nevyhnutnosti rozvinúť túto otázku tak podrobne, ako aj o dosahu týchto opatrení na cenovú dostupnosť bývania a obchodných priestorov a na slobodnú voľbu verejných orgánov, pokiaľ ide o dosiahnutie elektromobility. Ďalšia dôležitá a komplementárna oblasť, akou je problematika uskladňovania energie, sa síce spomína v dôvodovej správe, ale smernica sa jej podrobnejšie nevenuje, hoci je pravdepodobné, že to bude rýchlo sa rozvíjajúca a cenovo dostupná technológia.

4.12. Takisto sa vďaka badateľnému rastu v decentralizovanej výrobe energie z obnoviteľných zdrojov vytvárajú možnosti prepojenia s opatreniami na zlepšenie efektívnosti budov, ktoré nie sú pripojené na plynovú sústavu, a posunu smerom k udržateľným zdrojom v oblasti vykurovania a chladenia. Toto by sa malo osobitne podporovať.

4.13. Zmeny týkajúce sa posilnenia záväzku podporovať inteligentné budovy (verejné, komerčné a bytové) sú pomerne skromné a mali by byť konkrétnejšie a rozsiahlejšie.

4.14. Návrh v súvislosti s ukazovateľom inteligentnosti, ktorý umožní merať schopnosť budovy využívať IKT a elektronické systémy na optimalizáciu prevádzky a interakciu so sieťou, si takisto bude vyžadovať ďalšie rozpracovanie, ale v zásade je vítaný. Cieľom by malo byť vytvoriť transparentný, zmysluplný ukazovateľ, ktorý by bol prínosom k energetickým certifikátom, a nevyžadoval by si zbytočný zber údajov alebo analytickú záťaž. Takýto ukazovateľ musí odzrkadľovať aj schopnosť obyvateľov budovy nielen posúdiť energetickú efektívnosť, ale aj kontrolovať a uľahčovať svoju vlastnú výrobu a spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a znížiť účty za energie.

4.15. Energetická chudoba sa považuje za problém, ktorý by sa mal riešiť zavedením míľnikov na určenie pokroku dosiahnutého pri dekarbonizácii fondu budov. Smernica však neposkytuje žiaden podporný politický rámec pre vytvorenie nákladovo efektívneho prístupu k energetickej chudobe ako takej, hoci jednou z jej príčin sú energeticky neefektívne bytové budovy. EHSV sa domnieva, že by to mohlo byť v rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a odporúča zahrnúť nový súbor pozmeňovacích návrhov na túto tému, ktoré by sa týkali príslušných článkov smernice z roku 2012. Podporili by sa tým požiadavky stanovené v navrhovanom nariadení o riadení energetickej únie, aby členské štáty posúdili a konkrétne stanovili politiku, opatrenia a kroky na boj proti energetickej chudobe.

4.16. EHSV preto odporúča, aby smernica obsahovala kritériá, ktoré by sa mali zohľadniť v referenčnej definícii energetickej chudoby, a tiež vlastnú referenčnú definíciu. Členské štáty by to nemuseli záväzne prijať na interné účely, názorne by sa tým však ukázali kritériá, na ktoré by sa malo prihliadať v národných plánoch v oblasti energetiky a klímy. Takáto definícia umožnila niektorým krajinám posúdiť, či v boji proti energetickej chudobe dosiahli (alebo nedosiahli) pokrok, EHSV však uznáva, že tento problém zahŕňa množstvo faktorov, a preto môže byť potrebné uprednostniť tie vnútroštátne.

4.17. V nadväznosti na to EHSV žiada členské štáty, aby prijali plne koordinovaný prístup k energetickej chudobe a pochopili význam a účinnosť nielen energeticky efektívnych budov, ale aj finančných intervencií (vrátane sociálnych sadzieb a metód na zmiernenie chudoby), poradenstva pre spotrebiteľov v oblasti výberu dodávateľa a sadzieb a informovania o jednoduchých spôsoboch šetrenia energie. V snahe zabezpečiť čo najväčšiu účelnosť a efektívnosť je nevyhnutné poskytovať poradenstvo a koordinovať opatrenia prostredníctvom nezávislého kontaktného miesta alebo agentúry pre spotrebiteľov.

4.18. Rôzne nezávislé štúdie a správy Komisie poukázali na odlišnú rýchlosť a efektívnosť, s akou členské štáty spĺňajú požiadavky smernice o energetickej hospodárnosti budov. Problematické aspekty:

— Problémy s transpozíciou a výkladom, ktoré sa Komisia ďalej usiluje riešiť prostredníctvom mechanizmov presadzovania. Viacero členských štátov požaduje väčšie uznanie ťažiskového významu energetickej efektívnosti budov v súvislosti s energetickými a klimatickými cieľmi a záväzok uplatňovať národné stratégie obnovy. EHSV by chcel vyzvať GR ENER, aby naďalej pozorne dohliadalo na uplatňovanie ustanovení a rýchlo zasahovalo začatím konania v prípade nesplnenia povinností.

— Kvalita a porovnateľnosť energetických certifikátov. Bolo by užitočné konkrétne zosúladiť požiadavky EÚ na kvalifikovaných odborníkov a pracovníkov zodpovedných za udeľovanie osvedčení a zaviesť kontrolu kvality energetických certifikátov. Takisto by bolo vítané rozšíriť energetické certifikáty o ďalšie technické infomácie a odporúčania v záujme zlepšenia.

— EHSV konštatuje, že metóda spájať finančné stimuly s energetickými certifikátmi, ktorá sa uplatňuje v smernici, umožňuje vyplácanie finančných stimulov len a posteriori, keďže vyplatenie závisí od porovnania stavu „pred“ a „po“ získaní energetického certifikátu. Z hľadiska energetickej efektívnosti je to kontraproduktívne, keďže obnovy, ktoré závisia od subvencií, sa neuskutočnia, ak vlastník nemá istotu, že subvencie dostane ešte pred obnovou.

— Využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov a najmä fondov politiky súdržnosti. V rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja bude určité minimálne percento finančných prostriedkov vyčlenené na prechod na hospodárstvo s nízkymi emisiami CO_2 vo všetkých odvetviach, avšak využitie týchto prostriedkov na zlepšenie energetickej efektívnosti je v jednotlivých členských štátoch veľmi odlišné. Existujú jasné usmernenia z hľadiska výkladu, je však potrebné ďalej nabádať na využívanie týchto finančných zdrojov.

— Podpora príslušných technických školení o obnove budov, najmä medzi MSP, ktoré predstavujú 90 % európskych stavebných podnikov.

4.19. Výbor konštatuje, že sa očakáva, že európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), a konkrétne fondy politiky súdržnosti, zohrajú v programovom období 2014 – 2020 dôležitú úlohu, pokiaľ ide o modernizáciu a výstavbu budov. V súčasnosti treba ešte prekonať veľa prekážok, medzi ktoré patria najmä obmedzený prístup k financovaniu, vysoké počiatočné náklady, pomerne dlhá návratnosť investícií, úverové riziko spojené s investíciami do udržateľných zdrojov sa vníma ako vyššie, protichodné priority vlastníkov bytov atď. (Európska komisia: *Technical guidance – Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding*). Iniciatíva inteligentného financovania inteligentných budov je pozitívnym krokom smerom k prekonaniu niektorých z týchto problémov. Bolo by tiež možné využiť ambície Junckerovho plánu na zvýšenie investícií v tejto oblasti.

4.20. Stanovenie správnych priorít a povinností pre miestne samosprávy je kľúčové na to, aby sa zaistilo, že dostupné programové prostriedky budú čo najlepšie využité a že sa pôjde nad rámec minimálnych požiadaviek (napr. požiadavky v oblasti energetickej hospodárnosti, energetické audity atď.) stanovených na úrovni členských štátov, a aby sa úroveň poskytovaného financovania zvyšovala s úrovňou ambícií.

4.21. EHSV v tejto súvislosti poukazuje najmä na potenciál Dohovoru primátorov a starostov. V súčasnosti je doň zapojených viac než 7 000 obcí a jeho signatári sa prijatím akčných plánov v oblasti energie z udržateľných zdrojov zaväzujú, že zavedú potrebné opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie. Zapojenie miest, v ktorých sa nachádza väčšina nášho zastavaného prostredia, je lokálnou iniciatívou, ktorá má globálny dosah.

4.22. Väčšina zainteresovaných strán v sektore stavebníctva a zástupcovia vlastníkov a nájomníkov, či už komerčných alebo bytových budov, veľmi ocenili zámery smernice. Na to, aby sa v pokroku v energetickej efektívnosti mohlo pokračovať, však bude potrebná spolupráca, dialóg a pozitívna angažovanosť.

V Bruseli 26. apríla 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS